

„GŁOS TARNOWSKIEJ ZIEMI”

TYGODNIK POŚWIĘCONY SPRAWOM SPOŁECZNYM, GOSPODARCZYM, POLITYCZNYM I LITERACKIM

Rok II. Redakcja i Administracja: Tarnów, Pl. Katedralny Telefon Nr. 559

Nr. 26

Warszawa, konto P. K. O. 59 963

(Godziny urzędowe w dni powszednie od II—13 i od 16—17)

Kraków, konto P. K. O. 411 600

„Pobratymcy“...

Z ust przybyłej z Czechosłowacji poważnej, kłóć się, której pelnie wydają się być w stu procentach, wrygodniemi dowiadując się następujących, mocno przygnębiających szczegółów: prześladowania naszych rodaków na Śląsku zaofiarńskim przechodzą swą ponurą rzeczywistością wszelkie smutne obrazy, którym karmi nas prasa codzienna...

Szykany i utrudnienia życowe bynajmniej nie maleją, lecz zwiększają się z każdym dniem, tygodniem, miesiącem...

Nie dość szyskanowania Polaków pracownikó państwowych w służbie czechosłowackiej za jedną „zbrodnię”, przyszanowanie się do narodowości polskiej; nie dość wywierania lajdackiej presji moralnej i prawnej w kierunku przymusu posyłania dzieci polskich do szkół czechskich, a w razie oporu — wyrzucenia biednych ojców na bruk; twarda i bezwzględna łapa nielubzących się z nikim i niczem „piepichów” sięgać poczyna i kolnierza Polaków-pracowników prywatnych, zatrudnionych w firmach czechskich, handlu, przemysłu i wolnych zawodach.

Pracodawcy niejednokrotnie pod presją władz administracyjnych zmuszeni są wprost do wydalenia swych polskich pracowników i skazania ich łomsem na niedzę, ponieważ i dziadokom chleb w obcym, niechętnym, ba, wręcz wrogim kraju, lub też tulućcy powróci do Ojczyzny...

Informator mój zajmował do niedawna stanowisko w czechskiej administracji państwowej, skąd go brutalnie usunięto, za to jedynie, że „miał krył się z polskością”!

Z niezmiernym żalem udało mu się uzyskać następnie pracę prywatną.

Ręgi z posad rządowych, gminnych, szkolnych, kolejnictwa, poczty itp. są na porządku dziennym i przeprowadzane bywają z całą brutalnością i cynizmem, tak bardzo charakterystycznym dla naszego „bratniego” narodu.

Ludność czechska naogół zachowuje się w stosunku do Polaków obojętnie; jednak szalejący terror władz, wynikający z polityki eksterminacyjnej, która stała się już niemal systemem, a przeprowadzana jest, jak świadczą wymowa faktów i cyfr, z całą bezwzględnością, a zaręczam, ideo niekiedy nienawiścią do wszystkiego, co polskie — zdołała już zaszepeścić swój zabójczy jad w serca, dusze i umysły „szarego obywatela”, nie wspólnego nie mającego z władzą.

Obełżywe słowa, w jakie „salonowy” język naszych „braci” obfituje — rzucane bywają pod adresem naszych nieszczęśliwych, połażanwa godnych rodaków w oczy i poza oczy: nagrawanie się z mowy polskich, biele szyb w szkołach polskich (gimn. polskie w Orlowie), afronty towarzyskie itp. — należą do stałej kroniki każdego dnia.

Informator mój sam był pewnego razu obiektem niewyjąłowego, niepojętego wprost afroнту: zabawiając się raz w kawiarni-dancingu, znalazł się przy stoliku w nieznanym mu osobie towarzyszyście kilku osób pici

obojga. Kiedy w trakcie rozmowy poczęto uszyścićwyle wyrażać się o Polsce i Polakach, a nasz rodak przyznał się, że jest Polakiem i stanął odważnie w obronie swego narodu, cale towarzyszywo ostentacyjnie, bez pożegnania opuściło stolik, przyczem nie odeszło się (oczywiście) bez urągających i szyderczych uwag.

Często też zdarza się, że na publicznych i prywatnych zabawach Czechski demonstracyjnie odmawiający proszącym je do tańca Polakom...

Życie polskie w Czechosłowacji (reute Czechach, bo sądzić Słowacji — przyp. au.) do niedawna tak pięknie i bujnie kwitło, schodził wprost poczyna w broń konspiracyj, kryje się w jakichś zakamarkach episku, niby w Kongresówce za caratu, lub pod pruskim zaborem.

(Dok. nast.)

Studentom polskim w czechskich ośrodkach uniwersyteckich: Pradze i Bernie Morawskiem — z trudem udaje się przemyścić polską gazetę i czytać ją w ukryciu, potajemnie, bo żandarmi i szpiegi gotowi spaść na karę.

Jakie tu bójnie kwitło życie narodowe w polskich domach robotniczych, w Karlinie mieliśmy własny park polski, gdzie te czasy... wszak niedawno jeszcze radio w Morawskiej Ostrowie często i chętnie nadawało produkcje polskiego chóru „Echo” z Karwiny a dziś występy chórów polskich zostały najsurowiej wzbronione... Polskie kluby sportowe — do niedawna jedna z ości naszego życia narodowego w Czechosłowacji, dzisiaj, choć istnieją formalnie nadal, znajdują się jednak pod argusem okiem policji; zabranom polskich klubów sportowych asystują nieodstępni, a słusznie znanawidomni komisarze czechy... Do czego to doszło?

Mgr. M. Bzowski

Z Rady Miejskiej

Dnia 30 czerwca br. odbyło się posiedzenie Rady Miejskiej, które, zwołane na 25.VI, nie doszło do skutku z powodu nieobecności radnych żydowskich, demonstrujących przeciwko niezatwierdzeniu na stanowisku drugiego wiceprezidenta Dra Silbiger. Radni żydowscy zajęli obecnie miejsca osobno. Dziwila i różne komentarze wywoływała obecność wśród radnych żydowskich radnego p. Hajdukiewicza, który opuścił Klub Pracy.

Uchwalono zaciągnięcie kredytu materialowego z Fund. Pracy na kwotę 94 000 zł, oraz Przepisy sanitarno-porządkowe dla m. Tarnowa. Przyjęto do wiadomości decyzję Centr. Kom. Oszcz. Oddz. w Warszawie w sprawie oddłużenia m. Tarnowa, decyzję Urzędu Wojew. w Krakowie, zatwierdzającą budżet Gm. m. Tarnowa, oraz sprawozdanie Kom. Rew. Kom. Kasy Oszcz. m. Tarnowa.

Dłuższą dyskusję wywołały przepisy sanitarno-porządkowe, do których Klub Radnych PPS zgłosił szereg poprawek. Poprawki te — za wyjątkiem jednej — uchwalono głosami Klubu Pracy i PPS. przeciw głosom radnych żydowskich.

W dyskusji nad sprawozdaniem Kom. Rew. Kom. Kasy Oszcz. ławnik K. Ciołkosz zwraca uwagę na konieczność uporządkowania stosunków z Kasią Oszcz. Należy ułatwić korzystanie z kredytów, uregulować sprawy personalne, przedewszystkiem nadmierne wydatki administracyjne (za wysokie płace), „Obecne stosunki — twierdził mówca — pod-

rywają zaufanie do Kasy”. W odpowiedzi p. Rysz. Dr. Brodzinski, omawiając sprawy Kasy uzasadniał, że stan obecny nie budzi żadnych obaw. Są sprawy, które wymagają naprawdę uregulowania, wierzy jednak, że przy dobrej woli wszystko zrobił można.

Ostry sprzeciw całej Radzie wywołała decyzja Centr. Kom. Oszcz. Oddz. a jako wynik dyskusji uchwalono wspólny wniosek Klubu Pracy i P. P. S. protestujący przeciw tej decyzji, następującej treści:

„Po zapoznaniu się z treścią orzeczenia Centr. Kom. Oszcz. Oddz. w Warszawie, Rada miejska na posiedzeniu w dniu 30 VI. 1936 r. stwierdza, że decyzja w sprawie oddłużenia m. Tarnowa jest wysoc krzywdzącą i Gmina według tej decyzji — poza obsługą długów i opłaceniem wydatków administracyjnych — nie będzie w stanie spełnić obowiązków, ciążących na niej z ustawy, w kierunku potrzeb kulturalnych, oświatowych, opieki społecznej, bezpieczeństwa publicznego i skutecznej walki z bezrobociem. Rada miejska protestuje przeciwko tej decyzji i domaga się poddania jej rewizji i uwzględnienia w wyższym stopniu potrzeb miasta”.

Należy podkreślić harmonijną pracę obu klubów (Pracy i P. P. S.), poważny nastrój i rzetelne stosunkowanie się do spraw. — Wierzymy, że ta współpraca nie będzie tylko fragmentem jednego posiedzenia — bo takiej właśnie współpracy wymaga dobro miasta.

Mowa piosła Bogusza wygłoszona na plenum Sejmu

Wysoko! Bo! Sacerze, niezowie, żołnierskie słowa Premjera gen. Składowskiego, przypominające nam hasło rzucone przez Naczelnego Wodza o konieczności obrony granic Polski, znalazły żywy oddźwięk w tej Wysokiej Izbie i niezawodnie w szerokiach ko-

lach społeczeństwa.

Istnieje w społeczeństwie głębokie pragnienie o potrzebie obrony narodowej, istnienie przeświadczenie o konieczności dostarczenia naszej armii wszystkiego, czego wymaga chwila, o konieczności ożywienia

życia gospodarczego, pobudzenia inicjatyw prywatnej dania pracy i chleba głodnym. Istnieje zarazem przeświadczenie o niebezpieczeństwie bolszewizmu, brak może zorganizowanej woli do zwalczania go. A przecież komunistom w Polsce to nie tylko upadek wary i kultury, nie tylko zniszczenie prywatnej własności, ale zarazem komunizm w Polsce, to koniec Polski.

Do niedawna ziemia, gleba polska rozdziła zdrowe przeważnie, dorodne ziarno, w obecnym czasie zachwasza się powoli. Trafiają się chwasty, siejacy kakol. Zdarzają się fałszywi prorocy, różni demagodzy, płatni agenci, różne mętne głowy i lobazy duchowe, którzy świadomie czy nieświadomie zatrącają dusze ludzkie i przyczyniają się do tego, że się i u nas w Polsce ukazują kulaki podnieśli o górę. Dlatego też Wysoka Ibo, cnie zdrowe społeczeństwo powinno domagać się, do tego, by nie trzeba było zamykać głodnych do więzień, by zaś prawdziwi winowajcy nie chodzili bezkarnie. Musi się wytworzyć zdrowa opinia chłopska, robotnicza czy inteligentna, która powie stanowczo: wszelka walka z religią w jakiejkolwiek bądź formie i postaci jest zbrodnią wobec Państwa. Wszelka walka z moralnością w druku czy słowie jest zbrodnią wobec Państwa. Wszelkie wranie wśród społecznych, saczenie demagogii, straszenie i chęć wywołania zamków na loście jest zbrodnią wobec Państwa. To musi powiedzieć opinia społeczna zorganizowana, rozumna, zaś tych wszystkich, którzyby tego nie rozumieli i temu się nie podporządkowali, musi wyrzucić poza nawias bezapelacyjnie, bez względu na to, skądby się wywodził, jakie stanowiska zajmowali, czy jakimi dygnitarzami się zwali.

Powiedział w swoim przemówieniu Pan Premier, że nerwy polskie są zmęczone. Tak jest, nerwy polskie są zmęczone, jak i wielu innych narodów, gdyż przecież na całym świecie szaleje do tej chwili kryzys, gdyż przecież żyjemy w przedwznie epoki chaosu, tworzenia i przeobrażania. Trzeba reperować, a nerwy polskie nie dotrą do momentu,

nie on się tak szybko usunął jednak z takimi dołami, specjalnie lokalnie, że tak powiem, przyczynami byłoby znacznie łatwiej dać sobie radę. Wspominali o tem koleży w Komisji specjalnej, wspominali też o tem szereg mówców dzisiaj na plenum Sejmu, więc ja tylko pokrótce powtórzę: Zmienić niesprawiedliwy, krzywdzący dekret o emerytach zaborech, nie dawać zbyt lukratywnych posad wybrańcom, wprowadzić dalsze oszczędności w gospodarstwie państwowem, zostawić więcej swobody inicjatyw prywatnej tak na polu gospodarczym jak i na polu wszelkiej pracy społecznej, a niawied, nie nerwy polskie podrepurują się znacznie.

Wysoka Ibo — w zasadzie byłbym przeciwnikiem zbyt częstego uchwalania pełnomocnictw, rozumiem jednak, że chwila obecna jest trudna i poważna, a mając zarazem

WODA SODOWA I LIMONJADA

z czyszczonej wody, wolnej od wszelkich bakterij, na krystalicznym cukrze i prawdziwych sokach owocowych, jedynie

z fabryki Kazimierza Drapelli w Tarnowie.

pełne zaufanie do Rządu gen. Składkowskiego, głosiwać będę — mam nadzieję wraz z całą Izbą — za pełnomocnictwami (oklaski).

Z bagiennej tygielka

Dziwna są zaiste niektóre mózgi ludzkie, które fermentują i to niekiedy nie w czasach kanikuli. Ich obrotność myślowa czuje się najlepiej w świecie dociekając przemyśleń świni i świństwie. W każdej sprawie, w każdej rzeczy, samą własność i tożsamość, a niechaj przytrafi się jaki skandal — o co dziś trudno — otwiera się istny raj dla tych pływających mózgów. Od kontyntynt i zebrań ról się po różnych lokalach, po ulicach, w każdym niemal kącie. Wszystkie naturale opowiada się w tajemnicy, pod dyktando, nawet pod „słowem honoru“, ale na zasadzie „podaj dalej“. Każda choćby najordynarniejsza plotka pochodzi zawsze z najpewniejszego źródła, a im bardziej fałszywa, tem wartościowsza — im więcej podła, tem więcej sprawia radość.

Obawiam się więc z obłębnym uśmiechem i politowaniem najbliższych i znajomych, świni się bez powodu nieznamy i zdale stojących ludzi, końcu wydziela zjadliwej śliny otacza wszystkich i wszystko dokoła, znajdując bardzo często swój epilog w codziennych brukowych pismidłach. Plebs żąda sensacji — jak ongiś „pauet et circenses“.

Ładny ludzki światek, który nieraz w potocznej swojej bezkrytycznej wyższości zaleca drugich, nie wyjąwszy zaważających zwierząt, nie bacząc, że zwierzęta zachowują się przeważnie rozsądnie od ludzi.

Wiedzione bowiem instynktami, zajmują się w pierwszym rzędzie spokojnie swoimi sprawami, gdy tymczasem człowiek, obdorzony rozumem i wyobraźnią, traci bardzo często czas i energię na robienie rzeczy zupełnie idiotycznych, albo obrzydliwych.

Trudno jednak nawoływać do życia według praw przyrody i pewnych zasad w epoce panowania nowych katégorij zwierząt, które posiadają zdolność powtarzania jak papugi więcej mniej lub więcej wartościowych sformułowań, zaś wszelkie metody postępowania ocenia się zgrędnącią gęstego karku w całym szeregu poczynają.

Ułomności i słabości ludzkie wyszukują się umiejętnie, a w dopieciu zamierzonych celu używa się wszelkich sposobów legalnych i nielegalnych, czyli to, co dla ludzi uczciwych dość miedzi być plugawstwem, dla całego szeregu mętnych indywiduali jest sprawą ich specjalnego światopoglądu i zimnej krwi.

Czas może najwyższy i w opinii publicznej uczynić powien na wrót ku przywołaniu. Lecz kiedy to nastąpi?

m. g.

Z dawnego Tarnowa

Stosunki z zagranicą

Chcę mówić o nawiązaniu kontaktu naszego miasta z zagranicą, należy zgóry zaznaczyć, iż miasto nasze stanowiło ciekawy wyjątek. Mianowicie kiedy w średniowieczu Kraków przez kolonizację niemiecką zaczął przejmować wiele wzorów (zwłaszcza w zakresie prawa) od naszego zachodniego sąsiada, to współczesne Tarnów i jego właściciele, poczęli nawiązywać żywy kontakt z naszymi sąsiadami południowymi i t. Czechami i Węgrami.

Specjalne położenie geograficzne Tarnowa, leżącego u wejścia do doliny Dunajca i Białej — prowadzącej na Węgry — wpłynęło na fakt żywego kontaktu polityczno-kulturalnego z tym właśnie sąsiadem.

W okresie zjednoczenia Polski za Kazimierza Wielkiego Spytko właściciel Tarnowa bierze udział na zjeździe w Wyszehradzie w r. 1335, gdzie poręcza tam nawet za swego króla sumę 20000 kóp. groszy praskich, która Kazimierz W. zobowiązuje się zapłacić królowi czeskiemu Janowi Luksemburskiemu, za zręczenie się z jego strony pretensji do korony polskiej.

Wiek kulturalny z Czechami była dość wczesna chociażby dla tego, ponieważ przejmowanie chrześcijaństwa szło od południa, co potwierdził papież Jan XXII z Avinionu w r. 1325 w liście do Spytki z Melstyna.

Jednak wpływy czeskie w następnym wieku szybko maleją a ich miejsce zajmuje ekspansja węgierska ku północy w okresie Ludwika Węgierskiego, a następnie w XVI wieku kiedy Węgry są widownią walki o tron z jednej strony pomiędzy Habsburgami z drugiej, partją narodową pod przywództwem Jana Zapolyi.

Dobre stosunki właścicieli Tarnowa z królami węgierskimi, przyczyniły się ogromnie do wzbogacenia miasta, które w okresie t. zw. „złotego wieku“ za Zygmunta I Starego było przykładem wspaniałej polskiej renesansowości.

Do zafascynowania wizerunkiem magnataria węgierskiego, a n. p. właścicieli Tarnowa Janem Tarnowskim (w r. 1410) przyczynił się związek małżeński z Katarzyną Bebek, córką wielkiego magnata węgierskiego Emeryka, słynnego starosty Rusi Halickiej.

Stosunki z Węgrami nieco się oziębiają za Jana amora, ponieważ „Węgry stronnicy Elżbiety córki Zygmunta Luksemburskiego a wdowy po Albrechcie z rodu Habsburgów i jej syna Władysława Pogrobowa, a przeciwni Władysława Wamysłowicza, napadli w r. 1441 na Polskę i dotarli do Tarnowa i spustoszyli miasto i zamek“ (Długosz Historia 669 — 672 str.)

Józef Grzybek

„Pracownicy morza“

plytyk i ciasnego morza własnych spraw, pograżeni jak ślimaki, małże w mule, zajęte w oczekiwaniu na żer — nurkujący czasem w skałach i w poszukiwaniu skarbów w głębi społecznej — żarłacz krwi, ofiar żądzą...

o Tyłach ich jest:

„Gdzież są wtaśnów pracownicy morza? Brakło ich w państwie Święto Morza — tam na placu Kazimierza Wielkiego...“

Ludzie dobrej woli, owianieni duchem szlachetności, troski o przyszłość Państwa, wędrując po plażach, brzegach i Ligi Morskiej — kłopotliwie radzą się, a mówią: „Waż, „pracownicy morza“, którzy nie słyszyli jednak, zatopionych przez marmaz was żwono, płaczących nad niemocą Brama na Świat i Wielkość...“

o „Pracownicy morza“ — wspólnie dla obywateli — wszyscy, na „platformie idei“

Obrony Narodowej leżał standard białoczerwony L. M. K. — to „memoriał Tarnowa“, co wyrósł mu na Tytana-Marynarza.

A przecież mówił przedstawiciel miejscowego pułku imieniem najwyższych władz, jak białą i czystą, jako ten pierwszy kolor szatunku ma być młodość Morza i Ojczyzny, jak płomienną, jako ta druga barwa, barwa krwi bohaterów, co morze nam dał.

Padały granitowe słowa w serca garstki słuchaczy — szedł apel o lód podwodną zbiorowego czynu, co by poruszył ślepie Narodu do dna, Narodu — niezmożonych fal, budujących diadem na skronie brzegu Polki Morza, diadem — twierdzę, drugie Tatrę na północy. Przed standardem — symbolem siły zorganizowanej (bez szatunku moralnego — „żołnierem bez mundur“) zgiął kolano jeden z przedstawicieli L. M. K. kłęk reprezentant starostwa z wielkimi wyznaczeniem powierzył mu ten „okręt mały“, mający uderzyć w kolosa, polinającego straż na morzu, niosącego małą Polskę po falach mór świata.

Nie było „pracowników morza“ — płytyk

fal osobistych spraw tych żeglarczy, co płyną jak żałoga „Purpur“ Sienkowskiego — „Morze nie dość jest kochać, trzeba umieć nim władać“ — powiedział gen. Orlica-Dreszer, Prezes L. M. K.

Wywieści chorągiew z okna domu w czas święta, tak brudną i postrzępioną często jak łachman, udekorował kilka zalewami na tyle okien tak dużego miasta nalepkami po 10 groszy i przeczący z westchnieniem sprawozdanie że Święta Morza w Gdyni, święta pod protektorem p. Prezydenta Rzeczypospolitej — to nie pełny wyraz obywatelski.

Brak entuzjizmu, rozmachu, ta żałana obojętność ogółu społeczeństwa tutejszego, zakrawająca na bojkot — jest nierozumiała w chwili zbójczej państwa całego świata w okresie ekspansji kolonialnej narodów, duszących się na ciasných obszarach. Symbolem zrozumienia sprawy morskiej, której lekceważenie okupiliśmy niewolą, nie pozostanie chyba ten czarno-żółty kolor, kompromitujący nas ten dawny tam za wiatkiem — opodal drogi do Tarnowa.

Jednak krótko odgłoszenia przyjaźni z Węgarami ponownie odżyła, kiedy panem Tarnowa został sławny Hetman Jan Tarnowski. Mianowicie w r. 1528 na zamku tarnowskim i w Tarnowie przebywał król Jan Zapolja, czyniąc stąd zabiegi, aby odzyskać tron węgierski.

Jako powód goszczenia na zamku wyznacza król podaj Tarnowiaki, "sędzią przyjaźni i zażyłości jako dawno łączyli". Za te gościnności król Jan Zapolja po powrocie na tron w dowód wdzięczności miał wystawić piękny ołtarz w kościele tarnowskim (który się jednak nie dochował) a Tarnowskiemu dał tarczę złotą i buławę szcawaną na 40.000 czerwonych złotych węgierskich.

Trzeba dodać iż to zacieśnienie się stosunków przyjaźni z państwami o kulturze łacińskiej pogłębiło się przez podróże Hetmana Jana Tarnowskiego i nawiązanie kontaktu z najświetniejszymi mistrzami sztuki renesansu.

Do takich należy zaliczyć Jana Marię Padovano, dalej Jana Bastytę Quadro, którego rady zasięgał zapewne Wielki Hetman, co do odnowienia ratusza tarnowskiego i budowy pomników w kolegiacie tarnowskiej.

Ostatecznie kultura włoska renesansu zwyciężyła na dworze Tarnowskich a Tarnów stał się jednym z największych ośrodków sztuki renesansowej w Polsce.

Przez ten czas, prace nad piękniestwem Tarnowa stały się wzorem dla Węgier i Spisza, wywierając swym pięknem w tych krajach ogromne wrażenie. Dopiero wybór siedmiogrodzkiego księcia — Stefana Batorego na króla zwiększył znowu nieco wpływ Węgier na nasze miasto, ale na krótko i to w dodatku w zakresie wojskowym.

Wiek XVII dla Tarnowa stanął się początkiem nowej ery w stosunkach z zagranicą, a mianowicie wpływów niemieckich, ścisłej mowiac habsburskich, które ostatecznie zaborem Tarnowa przez Austrię.

Mgr. Marian Orłowicz

Helena Siłbigerowa.

Z „Dni Krakowa“

(Korespondencja własna)

Tym razem zaczęliśmy sprawozdanie na wesolo: — otóż jakiś pan, zapytany przez drugiego, gdzie znajduje się ul. Piłsudskiego, odpowiedział: „nie wiem, bo ja jestem z „Dni Krakowa“”. Zabawny i oryginalny termin na polski przybyłszy z obcych stron na „Dni Krakowa“.

Widzimy więc naczynie powstanie nowego regionalizmu: Dni Krakowa!

Pociąg zwoła przybyłszyw dniem i nocą — przybyli onco wpadają odrazu na najpiękniejszy Kraków — na Kraków luminiowany, na Kraków feeryczny — niewypowiedzianie piękny.

Wszystkim nasuwa się odrazu myśl: jak szczęśliwym musi być prezydent tak pięknego miasta! Omylił się on gościnie swe wrota i odrazu tuż przy drzwiach kolejowym, w biurze Ligi Popierania Turystyki urzęduje w permanencei Komitet „Dni” pod sprężystym dowództwem Dra Macduzińskiego, tutaj to i w Białym Krzyżu zogniowiwała się opieka nad gościem Dni Krakowa. Tutaj wskazać nam mieszkanie, jadłodajnię, potrzebne sklepy — tu też skierują go do stawy duchowej, to jest imprezy Dni.

A są te imprezy godne widzenia i słyszenia. Am miewy Kierowa śpiewa na cześć Polskę (bo w najmniejszym nawet miasteczku stoja ludzie przy głośnikach radiowych). — W Tarnowie wraca spóźniona grupa robotników z pracy, nagle słyszą śpiew. „Chodźcie przedaj, jeden z drugim — mówi najstarszy — bo Kiepusa śpiewa!” To jest popularność!

Przebiegamy myślą artystyczne przeżyca dni ostatnich. Z dużego ich kłębaka wymotykuje się barwna nitka Poranku Dzieci dla dzieci i pięknyw chórem dziecięcym p. Suwary (czysty i męski muzyk) — programy, opracował p. Dr. Zdzisław Jachimiec, chłuba naszej polskiej muzykologii i z cudownymi popisami solowymi maleńkich uczonów p. Haburzanki — potem snuje się dalej ko-

lorowa nie Festivalu śpiewaczego na Wawelu — popisu sportowego zlonków P. W., Wianków, nastrojowej Sobótki, doskonałych spektakli w teatrze Słowackiego z p. Matusiakówną i z młodszym Węgrzynem w „Z miłości niedostatecznie” czy w „Rozkoszy dewiczyne” („Krakowiaków i Górali” z przyczyn od nas niezależnych nie widzieliśmy). Kłębak ten się dalej — i ot nagle wynuwa się złota, błyszcząca nitka — to żywy teren ślachowy, urządzany przez Białą Krzyż. Jakież to piękne i oryginalne i pomysłowe widowisko!

Polowé dziedzica Wawelskiego stanowi szachownica, a na niej figury szachowe na cudnych koniach, przed nimi pionki — na ziemi. Po jednej stronie wojści polskie, po drugiej tureckie — na krążanku aktor Białkowski wywołuje wizję przeszłości — rycerskie turnieje. Sztafcarz stanowi dziedzic Wawelu w głosie księżycy.

Dalsze pasmo zloty nici — to widowisko „Kopernik” — wskrzeszona dawna sztuka, dawna tradycja, malowniczy balet, piękny śpiew — cudowna, piękna dawność przemawia do nas z tych murów naszego Wawelu.

Dni Krakowa wkrzeszają w duszach tysięcy uczestników miłość do tego najpiękniejszego może fragmentu Polski...

Kącik robotniczy.

Dnie Kultury Robotniczej.

„Dwa dni Krakowa” zorganizowane przez T. U. R. w Krakowie były silnym wyrazem poręmu mas robotniczych ku kulturze, oraz zdrowego wysiłku artystycznego.

W ramach obchodów programowo się wykładała działalność oświatową. W II jej części Festiwal na dziedzińcu uni. U. J. z udziałem grupę Legi. Młodych. Inicjatywę urządzenia Dni Kultury Rob. dał T. U. R. w Krakowie z A. Ciołkoszem na czele. Z Tarnowa wzięło udział 200 czł. tut. org. robotniczej.

„Dzień Oświaty i Kultury Wsi“

w Gromniku, Lisiej Górze i Ryglicach

Odbył się dnia 29 czerwca b. r. pod hasłem „Prace, prace oświatową i podniesienie kultury i dobrobytu wsi polskiej”. Uroczystość w Lisiej Górze zaszczepiła swą obecnością p. Wicestarośća Mgr. A. Choczyński i Insp. Szkolny Fr. Tomaszewicz. W czasie imprez śpiewających i teatralnych przemówił p. Dyk. Pogoda z Tarnowa.

Wspaniałe wypadły uroczystości w Ryglicach. Wspaniały i bardzo dobrze przygotowany ściganą przeszło 3.000 obywateli z gromad Zalasowa, Ryglic, Janiny, Kowalów, Szywał, Bistawa i innych.

Z zespołów śpiewających na pierwszy plan wysunął się chór czterogłosowy z Szywał i Zalasowej. Widokowo ludowe p. t. „Swaty”, oraz piękne krakowiaki nagrodzone zostały brawami.

W czasie imprez podniosło przemówienie wygłosił p. prof. Wł. Boruch z Tarnowa.

Uroczystość zakończono przemówieniem Ks. Stabrawy i odśpiewaniem „Boże coś Polskę“.

Powiat. Komisję Oświatową i Inspektorat Szkolny reprezentował Instr. Ośw. p. St. Wodniński.

Za staranne, piękne przygotowanie tej imprezy należy się uznanie Gminnej Komisji Oświatowej a przedewszystkiem Ks. Stabrawy z Ryglic, Włodźowi Witkowi, kier. Szkoły Wł. Potepie, Sekretarzowi Petca i p. Kosifskiemu z Ryglic.

W Gromniku do licznie zebranych przemawiał p. Pysik i Kier. Szkoły p. Krywański.

Piękne pieśni ludowe odśpiewał chór z Siedleck pod kierownictwem p. kier. Szkoły Piskora.

Ogólny zachwyt wywołało „Krakowskie Wesele” przygotowane przez młodzież z Siemichowa pod kier. p. prof. M. Motykowski.

Wieczorem odbyła się zabawa ludowa, oraz wianki na Biale.

Odnaczenie gmachu Sokoła w Mieliu Krzyżem M. O. A. O.

W roku 1920, kiedy wrzwały zacięte walki o ziemię wachodnie, szczególnie miasto Lwów, wtedy to w obronie granic Polski gniazdo Sokoła w Mieliu rzuciło hasło „do broni” i zorganizowało w powiecie mieleckim kilkadziesiąt oddziałów ochotniczych, liczących ponad 500 żołnierzy, ochotników z Małopol. Oddziały Armji Ochotniczej wa Lwowie. Za zorganizowanie tych oddziałów ochotniczych, Kapituła Krzyża M. O. A. O. przyznała gmachowi „Sokoła” w Mieliu Krzyż M. O. A. O., odświeżenie którego dokona przewód. Kapituły M. O. A. O. Dr. Lesław Węgrzynowski ze Lwowa w dniu 5 lipca br. W tym to dniu odbędzie się liczny zjazd byłych ochotników M. O. A. O. oraz Zlot Sokołowski III Okręgu dzieł Krakowskiej przy współudziale Sokolstwa z dzielnic Lwowskiej.

Protokół nad uroczystością powyższą objął prezes Związku Tow. Gimn. „Sokół” w Polsce, Druh pułk dypl. Fr. Arciszewski.

KRONIKA TYGODNIA

Osobiste.

P. Bowski Mikołaj z Tarnowa uzyskał stopień magistra filozofji germanistyki na U. Jagiell. w Krakowie.

Święto Morza w Tarnowie.

Liga Morska i Kolonjalna w Tarnowie, obchodząc wszystkie oddziały obchodziła 2-go b. m. dorocznym wycieczką Święto Morza.

28 go podniosłono lander, przyciem światła, orkiestra 16 p. p. odegrała szereg utworów muzycznych.

29 go obchodzili hejnał moraki mieszkańców Tarnowa, którzy tłumnie pospieszyli do Katedry na uroczystą sumę, celebrowaną przez Ks. Prałata Lubelskiego, z kazaniem okolicznościowym Ks. Prałata Bulandy. Po nabożeństwie nastąpiło poświęcenie sztandaru L. M. K. i wbiłanie zwojów pamiątkowych do tarczy na p. Kazimierza, gdzie meską swadą przemówił p. pułk. Kwapiński — prezes obwodu.

W sali „Marzenie” odbyła się akademja urządzona pod okładzką szkolny L. M. K. —

Oddział L. M. K. Tarnów z prezesem Dr. Choczyńskim zajął się sprawą dekoracji, nalepek, poświęcenia sztandaru i zbiórki na Fundusz Obrony Morza (FOM).

Z Polskiego Białego Krzyża.

Staraniem Polskiego Białego Krzyża Koło w Tarnowie, został zorganizowany dla żołnierzy garnizonu tarnowskiego tygodniowy kurs strzelecki.

Kurs przeprowadził p. Fr. Dziądo kier. szk. z Janowa i p. prof. B. Sroka. W kursie brało udział 33 żołnierzy. Końcowy egzamin, w którym brał udział p. plk. Gwalesian, insp. Tomaszewicz i inni, wykazał korzyści, jakie odnieśli uczestnicy tego kursu.

Z działalności Związku Rezerwistów.

W niedzielę, dnia 28 czerwca 1936. r. na strzelnicę małokalibrową w Ogrodzie Strzeleckim odbyły się zawody strzeleckie o karabinek małokalibrowy, nagrody ufundowane przez Zarząd Okręgu V Związku Rezerwistów w Krakowie. Zawody te urządził Powiatowy Z. R. w Tarnowie. Wzięły w nich udział Kola Z. R. z powiatu tarnowskiego a poza konkursem stanęli jeszcze Związek Legionistów, Związek B. Ochotników i Związek Podoficerów.

Wyniki zawodów, na 1200 punktów możliwych do osiągnięcia przedstawiają się następująco:

1. Związek Legionistów zajął I miejsce (1008 punktów).
2. Związek B. Ochotników zajął II miejsce (960 punktów).
3. Tarnów Z. R. (zespół II) zajął III miejsce (901 punktów).
4. Tarnów Z. R. (zespół I) zajął IV miejsce (888 punktów).

Redaktor odpowiedzialny Mieczysław Burdiak. — Wydawca: Komitet Wydawniczy. — Drukiem Zygmunta Jelenia w Tarnowie — pod zarządem Władysława Mroza